

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. II. De Iurisdictione delegatâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Sacerdotis detur ei iurisdicção quædam inchoata, aiunt nihilominus, hanc compleri per aliquid integrans priorem illam potestatem per modum partialis etiam potestatis, & non nudè per applicationem materiæ.

VIII.

Hac controversia magna ex parte videtur esse de nomine.

Quæstio fortè est de nomine: meliùs tamen & congruentius loquitur secunda sententia, tum quia Concilia dicunt iurisdicçãoem esse potestatem vel ordinariam, vel delegatam, applicatio autem materiæ non potest propriè dici potestas delegata, sed est necessariò aliquid aliud, imò omnis applicatio subditorum est collatio potestatis, nam ipso facto quòd aliquis reddatur alteri subditus, alter fit superior, sicut ergo in humanis applicatio subditorum non est pura applicatio, sicut applicatio ignis, sed collatio potestatis & superioritatis, ita & in divinis, seu Sacramento Pœnitentiæ. Adde, applicationem materiæ, propriè tunc solùm fieri, quando pœnitens se subicit per confessionem Sacerdoti. Confirmatur, nam quoad alios actus iurisdicçãois, ut ferendi leges, censuras, &c. applicatio materiæ est collatio verè potestatis, quia per illam fiunt alii formaliter subditi, hic formaliter superior, ut patet in Episcopo electo & confirmato, sed nondum consecrato, ergo per applicationem hanc materiæ confertur saltem partialiter potestas iurisdicçãois in ordine ad absolvendum à peccatis.

IX.

Potestas iurisdicçãois est potestas superioris ut superioris.

Cùm ergo potestas iurisdicçãois sit potestas superioris ut superioris, confertur per applicationem subditorum, ergo hæc applicatio est vera collatio alicujus potestatis requisitæ in hoc iudicio, nempe juris utendi potestate absolvendi, hac autem potestate positâ, tota vis in recto tollendi peccata est potestas ordinis collata in consecratione Sacerdotis, in quo cùm conveniat utraque sententia, quæstio, ut dixi, magna ex parte est de nomine.

X.

Obiic. Ergo Summus Pontifex à nemine potest absolvi, cum nemo dare possit iurisdicçãoem in seipsum.

Dices: Hinc sequi Summum Pontificem à nemine posse absolvi; Pontifex enim non potest dare iurisdicçãoem in seipsum, cùm nullus sibi sit superior, ergo quisvis Sacerdos præcisè ex vi suæ ordinationis accipit iurisdicçãoem in Pontificem: ad actum absolutionis à peccatis, ergo iurisdicção non est semper potestas distincta à potestate ordinis.

XI.

Dicunt aliqui, Confessarium electum à Pontifice, accipere potestatem in ipsum inmediate à Deo.

Respondent aliqui, quando Pontifex eligit Confessarium, hunc accipere iurisdicçãoem in ipsum, non à Pontifice, sed immediatè à Christo: sicut cùm Prælati dat alicui facultatem eligendi Confessarium, Confessarius non accipit iurisdicçãoem à pœnitente, sed positâ electione pœnitentis, Prælati ei iurisdicçãoem confert, quemadmodum & Cardinales non dant Pontifici auctoritatem & iurisdicçãoem, sed positâ electione Pontificis ab ipsis factâ, accipit auctoritatem & iurisdicçãoem immediatè ab ipso Christo.

XII.

Deinde dicitur potest hoc in Sacramento Pœnitentiæ, ex peculiari Christi institutione contingere.

Secundò dici potest Christum, cùm instituerit Sacramentum Pœnitentiæ tanquam remedium universale pro omnibus, eo ipso voluisse, ut posset potestatem & iurisdicçãoem alteri concedere supra seipsum, cujus præceptis hac in parte obedire teneatur, seque ipsi quoad hoc reddat subditum, nec ad hoc requiritur, ut quis sibi sit superior; sic enim Respublica, ut dici solet, potest eligere Principem, & auctoritatem in ipsam Respublicam ei communicare, cui postea Principi tenetur ipsa obedire.

XIII.

Dices: qui.

Dices secundò: Quemvis Sacerdotem posse absolvere à venialibus, & à mortalibus etiam,

R. P. Compteni Theol. Scholast. Tom. II.

à quibus priùs quis per Sacramentum Pœnitentiæ fuerat absolutus, imò à mortalibus omnibus in articulo mortis, ergo ex ordinatione præcisè accipit quisvis Sacerdos aliquam iurisdicçãoem, cùm hi sint actus iurisdicçãois. Respondetur etiam in his casibus iurisdicçãoem non provenire præcisè ex ordinatione, sed ex potestate, quam Sacerdotes accipiunt ab Ecclesiâ, nam quoad venialia, cùm non sint materia necessaria confessionis, censentur Pontifices dedisse potestatem omnibus Sacerdotibus, nisi fortè nominatim excommunicatos & degradatos exceperis, ea remittendi, jam saltem ex ipsorum tacito consensu hæc iurisdicção videtur in omnes derivata, cùm sciant hanc doctrinam passim teneri, & non repugnent, quod etiam Suarez disp. vigesima sexta, num. sexto intelligendum ait de mortalibus priùs per confessionem deletis. De mortis articulo plura sectione sequente.

Quoad iurisdicçãoem ordinariam, primò refidet in Summo Pontifice, respectu totius Ecclesiæ. Secundò ordinariam habent Episcopi, quisque in suâ diocesi. Tertio Parochi in suis parochiis. Quarto Generales ordinum, Provinciales, Abbates, & Superiores locales respectu suorum subditorum. Tandem Cardinales eam habere videntur respectu suarum familiarum quoad Sacramentum Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & Extremæ-Uctionis. Quod etiam ad Episcopos extendunt aliqui, etiam extra suam dioccesim.

Videatur Suarez disp. vigesima quinta, Henriquez libro tertio, cap. quinto, Coninck disp. octava, dubio octavo, ubi etiam tractant utrum Episcopi iurisdicçãoem habeant jure divino an humano, id est immediatè à Christo, an à Pontifice Romano. Præterea quis sit ordinarius illorum qui in duabus parochiis habent domicilia, cui confiteri possint aut debeant scholares aut milites præfidarii, qui magnâ anni parte habitant in aliqua civitate & academiâ, cùm tamen alibi habeant domicilium, quis sit Ordinarius vagorum, seu eorum, qui nullibi habent domicilium, & alia quæ ad praxim peculiariter spectant.

SECTIO SECUNDA.

De Iurisdicçãoe delegatâ.

NOTANDUM cum P. Coninck disp. octava, dubio quarto, num. vigesimo tertio, Sanchez libro tertio de Matrimonio disp. vigesima nonâ, & aliis, eos omnes posse iurisdicçãoem delegare, qui habent ordinariam, delegatus verò non potest subdelegare, ut habetur capite Cum causam de appellationibus.

Hoc tamen postremum intelligendum est, ut docent Sanchez & Coninck citati, si solùm delegetur ei certa iurisdicção, seu certum exercitium illius iurisdicçãois, ut potestas excipiendi confessiones exempli gratia; tunc enim censetur eligi ipsius industria. Si verò delegetur alicui iurisdicção quæ delegatur ipsum officium & constituat Vicarius alterius, ut Vicarius Pastoris absentis, &c. tunc potest sibi alium ad aliqua ministeria, ad audiendas exempli gratia confessiones subdelegare: non tamen totum officium possunt alteri subdelegare, cùm illud non habeant proprium, ac proinde nec subdelegare cùm potestate ulterius subdelegandi.

vis Sacerdoti à multis peccatis potest ex vi ordinationis præcisè absolvi.

XIV. Iurisdicçãoem ordinariam ubique habet Pontifex.

XV. Vtrum Episcopi iurisdicçãoem habeant jure divino an humano.

I. Potest iurisdicçãoem alteri delegare, quisquis habet ordinariam.

II. Hoc tamen axioma juris variis habet exceptiones.

III. In articulo mortis cuius Sacrodoti in absentia proprii commissa est jurisdictio ad absolvendum.

IV. Quis confetur mortis articulo.

V. Quis confetur proprius Sacerdos.

VI. Per proprium Sacerdotem non immediatus tantum Sacerdos intelligitur, sed mediatum.

VII. Dicitur, Martinum V. & Xistum IV. dicere videri, teneri fideles suo parrocho confiteri.

Circa mortis articulum, communis est sententia Doctorum, cuius Sacerdoti concessam esse jurisdictionem ad quemvis ab omnibus peccatis & censuris in absentia proprii Sacerdotis absolvendum, idque licet Sacerdos ille excommunicatus esset, hareticus, aut degradatus; unde & secluso scandalo, aut periculo perversionis teneretur moribundus tali Sacerdoti confiteri.

Per mortis autem articulum intelligitur, non solum quando quis jacet in extremis, & est morti proximus, sed quandoque est morale aliquod mortis periculum, ut cum quis periculosam navigationem est suscepturus, aut praelium cum hoste commissurus. Hac tamen jurisdictione non datur cuius Sacerdoti iure divino; sed ex concessione Ecclesie, tum quia omnis pastoralis potestas est concessa Petro, & per ipsum aliis Pastoribus & Sacerdotibus, tum quia Concilium Tridentinum sessione decima quarta, cap. septimo docet hoc pie in Ecclesia Dei cultoditum semper fuisse, ne hac occasione aliquis periret.

Difficultas hic est inter Auctores, quis intelligatur nomine proprii Sacerdotis. Quidam Joannes a Poliano Doctor Parisiensis per proprium Sacerdotem ita intelligi volebat parochum, ut doceret neque Papam, neque Deum ipsum posse dare licentiam fidelibus confitendi religionis sine licentia Parochi. Deinde dicebat eos, qui religionis privilegiatis confessi fuerant, teneri eadem peccata iterum confiteri suo Parocho, tanquam proprio Sacerdoti. Sed hic Doctor damnatus est a Joanne XXII. extravagante *Vas electionis*, ubi dicit Pontifex, non magis teneri eos peccata illa iterum confiteri, quam si confessi ea fuissent ipsi Parocho. Praterea Benedictus XI. extravagante *Inter cunctas* hoc definit, dicens absurdum esse, quod per penitentiam dimissa peccata confiteri quis debeat, & quod liberatus debitor adhuc ad solvendum maneat obligatus. Quod intelligendum est, nisi subinde ex expresso vel tacito consensu penitentis aliud contingat, ut supra diximus in casibus reservatis.

Per proprium ergo Sacerdotem intelligitur, non immediatus solum Sacerdos, qualis est Parochus, sed etiam communis, nempe Episcopus respectu eorum qui sunt in diocesi illi subiecta, & Papa respectu totius Ecclesie, alioquin qui Episcopo aut Pontifici confiteretur in Paschate, non satisfaceret precepto Ecclesie, quod inquit P. Coninck disp. octava, dub. nono, numero sexagesimo sexto, est absurdissimum. unde sicut potest Parochus delegare suas vices simplici Sacerdoti in sua parochia, ita & potest Episcopus pro tota sua diocesi, & Pontifex pro toto orbe, sicque religionis privilegiati, qui habent hanc facultatem sibi a Pontifice concessam, possunt valide absolvere quosvis fideles sine licentia Parochi aut Episcopi, & hoc faciendo satisfaciunt precepto Concilii Lateranensis; sic enim confitentur vel proprio Sacerdoti, vel alteri cum eius facultate dum hoc faciunt cum licentia Summi Pontificis, qui est proprius Sacerdos respectu omnium fidelium.

Objici solet ex Martino V. & Xisto IV. extravagante *Dices* de Tregua & pace, ubi precipit mendicantibus, ut desistant predicare, quod parochiani non sunt obligati, saltem in Paschate, proprio Sacerdoti confiteri, quod de jure inquit teneretur parochianus, saltem in Paschate, proprio Sacerdoti confiteri. Respondetur cum Coninck num. sexagesimo septimo, & communi

solum ibi velle Pontifices teneri fideles in Paschate suis Parochis confiteri ratione Eucharistie, ut possint in Parochia sua communicare, non quod teneantur reconferri peccata semel rite per confessionem delata; hoc enim expresse definitum est a Joanne XXII. & Benedicto XI. ut vidimus, sed ea solum peccata, que ab ultima confessione commiserant, si in peccata mortalia prolapsi sint.

Addit Coninck ibidem, solum velle Pontificem teneri parochianos confiteri proprio Sacerdoti de jure seu jure communi, licet aliud ex privilegio permittatur. Deinde pacis servanda causa noluit Pontifex ut fratres publice tunc temporis concionarentur posse fideles satisfacere precepto Ecclesie, confitendo religionis privilegiatis, licet statim addat Pontifex per hoc non impediri dictos religionis quo minus secundo sua privilegia confessiones audiant, saltem modo non videtur dubium, quin fideles satisfaciunt precepto Ecclesie confitendo ejusmodi religionis, cum hoc sit confiteri proprio Sacerdoti, aut alieno de illius licentia; nec enim plus requirit Concilium Lateranense.

Cum etiam hac questio denuo moveretur a Parochis, iterum illud idem declaravit Clemens VIII. Bulla super hac re data anno 1592. vigesima secunda Decembris, ut refert Coninck citatus, num. sexagesimo sexto. Quid, si sub rati habitatione quis absolvat, dicendum sit videatur Suarez disp. 26. sect. prima, num. decimo tertio, & Sanchez lib. tertio de Matrimonio, disp. trigesima quinta, Coninck disp. octava, dub. 8. & alii: qui etiam late disputant quinam vel ex concessione juris; vel peculiari privilegio possint sibi Confessarium eligere.

SECTIO TERTIA.

De quibusdam ex parte Confessarii requisitis ad valorem Sacramenti.

QUAERES primò: Quomodo in Confessario ad confessiones audiendas necessaria sit approbatio Episcopi. Ratio dubitandi precipue delimitur ex Concilio Tridentino sess. 23. cap. decimo quinto de reformatione, ubi decernit nullum, etiam regularem posse confessiones secularium, etiam Sacerdotum audire, nisi ab Episcopis per examen, si ita vis videbitur, aut alias idoneus judicetur, & approbationem obtineat, &c. ubi cum Concilium expresse loquatur de audiendis confessionibus secularium, non requiritur per hoc decretum praevis approbatio Episcopi ad confessiones religionis aut religionum excipiendas, sed hi a Concilio suis relicti sunt statuti. Hi vero quibus beneficium aliquod confertur, cui annexa est cura animarum, non alia indigent approbatione, cum ipso facto quod ejusmodi beneficium ipsis detur, censentur idonei, & tacite approbentur: unde hi excipiuntur a Concilio loco citato.

Ad confessiones ergo audiendas ita necessaria est approbatio Episcopi, ut ea non habita nullus valide hoc Sacramentum administrare possit. haec vero approbatio non dat jurisdictionem ullam, sed solum est authenticum testimonium quo declaratur persona illa idonea, cui jurisdictione concedatur. Unde Concilium Tridentinum loco citato dicit, neminem sine hac approbatione posse

VIII. Deinde probabile videtur, solum significare Pontificem ad quod tenentur fideles jure communi.

IX. Hic religionis potestatem absolventi expressè declaravit Clemens VIII.

I. Quomodo in Confessario necessaria sit approbatio Episcopi.

II. Ad Sacramentum Penitentiae valida administratio requiritur approbatio Episcopi.